

V zadevi 72/2019 z dne 29. 10. 2019 je Vrhovno sodišče RS presojalo vprašanje, ali se pri izplačilu nadur lahko izplača samo osnovna plača in dodatek za nadurno delo.

OKOLIŠČINE PRIMERA

Tožnica (delavka) je v obravnavanem primeru med drugim zahtevala izplačilo nadur, ki ji jih tožena stranka (delodajalec) ni izplačala v ustrezni višini, saj pri plačilu nadur ni upoštevala dodatka za delovno dobo in delovne uspešnosti, čeprav gre za dele plač, ki jih določa zakon, ter dodatka za stalnost, do katerega je tožnica upravičena po svoji pogodbi o zaposlitvi. Sporno je torej vprašanje, ali se plačilo za uro dela preko polnega delovnega časa izračuna zgolj tako, da se osnovni plači prišteje 30-odstotni dodatek, za kar se zavzema tožena stranka in čemur sta sledili tudi sodišči druge in prve stopnje, ali pa se pri tem upoštevajo tudi drugi dodatki, ki se upoštevajo pri plačilu za opravljeno delo.

STALIŠČA VRHOVNEGA SODIŠČA

Določba drugega odstavka 93. člena Kolektivne pogodbe komunalnih dejavnosti (KPKD) glede osnove za plačilo dodatka za delo preko polnega delovnega časa je jasna. Osnova za izračun dodatka je osnovna plača delavca. V skladu s četrto alinejo 1. točke četrtega odstavka 93. člena KPKD za delo preko polnega delovnega časa delavcu pripada dodatek najmanj v višini 30 % od osnove. Sodišči druge in prve stopnje imata tako prav, ko pravita, da se dodatek v višini 30 % obračuna od osnovne plače. Ta je, obračunana na uro (po ugotovitvi sodišča), v spornem obdobju znašala 17,73

evra, kar pomeni, da dodatek za uro dela preko polnega delovnega časa znaša 4,10 evra. Vendar pa navedeno stališče ne da odgovora na vprašanje, koliko znaša plačilo za uro, opravljeno preko polnega delovnega časa, kateremu je treba prišteti 30-odstotni dodatek.

Zmotno je stališče sodišč druge in prve stopnje, da tudi to plačilo znaša le toliko, kot znaša urna postavka osnovne plače, brez upoštevanja dodatka za delovno dobo in dodatka za delovno uspešnost. Delavcu za redno opravljeno delo pripada plačilo, ki v skladu z drugim odstavkom 126. člena Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1) zajema tako osnovno plačo kot tudi plačilo za delovno uspešnost in dodatke. Ni nobene podlage za razlikovanje, po katerem bi tožnica za uro redno opravljenega dela v spornem obdobju prejela plačo v višini osnovne plače, povečane za plačilo delovne uspešnosti (iz plačilnih list je razvidno, da je bil ta dodatek določen v odstotku) in dodatka na delovno dobo, za uro dela, opravljenega preko polnega delovnega časa, pa le osnovno plačo, ki se nato poveča za 30-odstotni dodatek. Tožnici za delo, opravljeno preko polnega delovnega časa, pripada enako plačilo kot za redno delo, kar vključuje tudi dodatke, zraven pa še 30-odstotni dodatek, ki pa se odmeri le od osnovne plače.

Ali je pri izračunu plačila za nadurno delo treba upoštevati tudi dodatek za stalnost, je odvisno od materialnopravne ureditve tega

dodatka v aktih tožene stranke. Če se ta dodatek, tako kot dodatek za delovno dobo in delovno uspešnost, obračuna v odstotku od osnovne plače, ga je treba upoštevati tudi pri izračunu plačila za nadurno delo. Če pa se dodatek za stalnost izračuna tako, kot izhaja iz 1. točke 20. člena Pravilnika o plačah in drugih osebnih prejemkih delavcev tožene stranke, pa ta dodatek ne vpliva na vrednost opravljenih ur. V skladu z navedeno določbo dodatek za stalnost znaša 100,00 SIT (0,42 evra) bruto za izpolnjeno leto delovne dobe v podjetju in pravnih prednikih podjetja. Takšna določba bi pomenila, da je dodatek za stalnost določen v fiksnem znesku in se ne izračunava glede na število opravljenih ur.

Navedeno pomeni, da bi sodišče v zvezi z zahtevkom iz naslova neizplačanih oziroma premalo plačanih plač moralo upoštevati, da **plačilo za nadurno delo pomeni plačilo, kakršno bi delavec v tistem obdobju prejel za delo, opravljeno v rednem delovnem času (kar v konkretnem primeru pomeni osnovno plačo, povečano vsaj za dodatek za skupno delovno dobo in dodatek za delovno uspešnost ter pogojno, ob upoštevanju stališč iz prejšnje točke obrazložitve, dodatek za stalnost), poleg tega pa mu pripada še dodatek za nadurno delo v višini 30 %, ki pa se odmerja zgolj od osnovne plače.**

Pripravila:

Marjeta Janežič, pravosodna svetnica na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije